

ÖZET

Boş zamanların artması, iletişim ve ulaşım imkânlarının gelişmesi ve ekonomik imkânların elverişli hale gelmesi sonucunda her daha fazla insan seyahat edebilir hale gelmiştir. Bu durum ülke ekonomilerinin elde ettiği turizm gelirinin de artmaya devam ettiğini göstermektedir. Ülkeler, daha fazla ziyaretçi çekebilmek için birbirleriyle rekabet etmektedirler. Özellikle Türkiye gibi gelişmekte ülkelerde turizmin ekonomiye katkısı oldukça önemli olduğundan illerin kendi turizm potansiyellerini bilmeleri ve buna göre bir pazarlama faaliyetlerini planlamaları zorunludur. Turizm ürünü, geleneksel ticari ürünler gibi tek bir pazarlama karması ile pazarlanamamaktadır. Bu nedenle, ülkeler, turizm alanında rekabet edebilmek için tüm ülkeyi tek bir destinasyon olarak değil de ziyaretçilerin farklı ihtiyaçlarını karşılayacak daha küçük birden çok destinasyon olarak pazarlamaktadırlar. Bu durum, ülkelerdeki şehirlerin destinasyon rekabetçiliğinde öne çıkmalarına neden olmaktadır. Şehirler, kendi içlerinde çok karmaşık yapıya sahip alanlardır. Dolayısıyla, turizm ürünü olarak bir destinasyon olmayı amaçlayan her şehir birçok faktörü dikkate almak zorundadır.

Ziyaretçilerin, ilgili destinasyondan beklentilerinin karşılanması için ziyaret planlarını kendilerinin yapabilmeleri önem arz etmektedir. Bu çalışmada, ziyaretçilerin kendi ziyaret planlarını optimize eden bir karar destek sistemi geliştirilmiştir. Bu çalışmanın amacı, ziyaretçiler için, belirlenen süre kısıtı göz önünde bulundurularak ideal tur rotası oluşturmaya yardım edecek bir karar destek sistemi geliştirmektir.

AMAÇ

YÖNTEM

Gezgin satıcı problemleri, NP-hard yapıda olmalarından dolayı çözümleri zor problemlerdir. Bu nedenle, görece olarak çözümünü daha kolay olan sezgisel yaklaşımlar ortaya çıkmıştır. Gezgin Satıcı Probleminden türetilen bir sezgisel yaklaşım olan en yakın komşu sezgiseli algoritması kullanılmıştır. Bu algoritma, Microsoft Excell VBA'da kodlanarak bir karar destek sistemi arayüzü geliştirilmiştir.

ZIYARETÇİLER İÇİN KARAR DESTEK SİSTEMİ

Başlangıç Noktası: Günlük Ziyaret Süresi (dakika):

TUR PLANI OLUŞTUR

1. Gün	2. Gün	3. Gün

Çeşitli senaryolar denenerek sonuçlar karşılaştırılmıştır. Günlük ziyaret süresinin 300 dk ve 720 dk olduğu aynı başlangıç noktasına sahip 4 farklı senaryo incelenmiştir. 10 destinasyonun 9'u 300 dk süre ile ancak 3 günde ziyaret edilebilirken, bir destinasyon ziyaret edilememiştir. 10 destinasyonun tamamı 300 dk süre ile 2 günde ziyaret edilebilmiştir. Ayrıca, başlangıç noktası olarak ZORLU GRAND OTEL seçildiğinde turun 1 günde tamamlanabilmesi için 1252 dk'ya, DOUBLE TREE BY HILTON seçildiğinde ise 1180 dk'ya ihtiyaç duyulduğu tespit edilmiştir.

BULGULAR

SONUÇ

Bu çalışmada, bir destinasyonu ziyaret etmek isteyen bir ziyaretçiye olası konaklama yerleri ile olası ziyaret rotalarını oluşturmak amaçlanmaktadır. Bu sayede ziyaretçi kendi ziyaret planını optimize edebilecektir. Kendi ziyaret planını oluşturup optimize eden ziyaretçinin destinasyondan daha memnun ayrılması beklenmektedir. Bu çalışmada, ziyaret planını optimize etmek için Microsof Excell VBA tabanlı bir arayüzün tasarlanmıştır. Bu ara yüz sayesinde, ziyaretini en az sürede tamamlamayı amaçlayan ziyaretçinin, ziyaret edebileceği yerlerin en çoklanması amaçlanmıştır. Bu arayüz tasarlanırken, destinasyon seçimlerinde en yakın komşu sezgiseli algoritması kullanılmıştır. 4 farklı zaman kısıtı altında tur planlarının ortaya konulduğu örnek uygulamalarda, turun 1 günde tamamlanması için gerekli olan en az süre de ortaya konulmuştur. Bu çalışma çeşitli varsayımlar altında ortaya konulmuştur. Bu varsayımlar değiştirildiğinde farklı çalışmaların yapılabilceği de önerilmiştir.